

دewan محاسبات کشور
مجلس نوزی اسلامی

اصول شفافیت و پاسخگویی دیوان محاسبات کشور

فهرست

- کلیات..... ۲
- اصل یک دیوان محاسبات کشور برابر وظایف مصرح در قوانین ومقررات اقدام می نماید تا بستر لازم برای شفافیت و پاسخگویی فراهم آید..... ۳
- اصل دو دیوان محاسبات کشور اهداف، ماموریت ها، مسئولیت ها، وظایف، اختیارات و راهبردهای خود را به اطلاع عموم می رساند..... ۳
- اصل سه دیوان محاسبات کشور استانداردها، فرآیندها و روش هایی را به کار خواهد گرفت که در زمان استفاده قابل اجرا و شفاف باشند..... ۳
- اصل چهار دیوان محاسبات کشور سطح بالایی از استانداردهای اخلاق حرفه ای را برای تمامی کارکنان در تمامی سطوح بکار می گیرد..... ۴
- اصل پنج در مواردی که فعالیت حسابرسی و یا رسیدگی برون سپاری می شود، دیوان محاسبات کشور اطمینان حاصل می نماید که اصول شفافیت و پاسخگویی نادیده گرفته نشده است..... ۵
- اصل شش دیوان محاسبات کشور فعالیت های مربوط به حسابرسی و رسیدگی را به لحاظ صرفه اقتصادی، کارایی و اثربخشی و مطابق با قوانین و مقررات انجام داده و بر اساس قوانین و مقررات منتشر نماید..... ۵
- اصل هفت دیوان محاسبات کشور نتایج حسابرسی و رسیدگی و همچنین نظرات کلی خود را پیرامون فعالیت های دستگاه های اجرایی به ذینفعان گزارش می نماید..... ۶
- اصل هشت دیوان محاسبات کشور نتایج حسابرسی و رسیدگی را با استفاده از وسایل ارتباط جمعی، به موقع و در سطح وسیع با لحاظ قوانین و مقررات اطلاع رسانی مینماید..... ۶
- اصل نه دیوان محاسبات کشور به منظور ارتقاء کیفیت و اعتبار فعالیت های خود از نظرات مستقل و برون سازمانی استفاده می نماید..... ۷

کلیات

۱- هدف این استاندارد ارائه راهنمایی‌های لازم برای کمک به ارتقاء شفافیت و پاسخگویی در دیوان محاسبات کشور می‌باشد.

۲- دیوان محاسبات کشور در راستای ایفای وظایف صیانت از بیت‌المال، با توجه به قوانین و مقررات پاسخگو خواهد بود.

۳- به منظور ایفای مسئولیت پاسخگویی، دیوان محاسبات کشور با لحاظ قوانین و مقررات، اطلاعات مربوط به خود را در دسترس عموم قرار خواهد داد و با ایجاد ارتباط مؤثر با رسانه‌ها و یا گروه‌های علاقمند به نتایج حسابرسی و رسیدگی در فضای عمومی جامعه حضور می‌یابد.

۴- دیوان محاسبات کشور وظایف قانونی و الزامات گزارشگری را براساس وظایف، مسئولیت‌ها و اختیارات مذکور در قوانین و مقررات انجام می‌دهد.

۵- فعالیت حسابرسی و رسیدگی براساس قوانین و مقررات (که استانداردها و دستورالعمل‌های حسابرسی و رسیدگی نیز بخشی از آن به شمار می‌رود) صورت می‌گیرد.

۳- دیوان محاسبات کشور فعالیت‌ها و آثار حسابرسی و رسیدگی خود را مورد ارزیابی و پیگیری قرار می‌دهد.

۶- دیوان محاسبات کشور چگونگی استفاده کارا و قانونمند از منابع در اختیار را در جهت ایفای مسئولیت‌ها و وظایف به مراجع ذیصلاح گزارش می‌نماید.

۷- رئیس کل، دادستان، مستشاران و کلیه کارکنانی که به نحوی از انحاء مسئول ایفای وظایف حسابرسی و رسیدگی هستند، در مقابل اقدامات خود مطابق قانون مسئول می‌باشند.

۸- اصول شفافیت اشاره به گزارشگری عمومی قابل اتکا، به موقع، واضح و روشن دیوان محاسبات کشور پیرامون فعالیت و عملکرد خود دارد. علاوه بر این، شفافیت شامل تعهد به گزارشگری عمومی درباره نتایج و یافته‌های حسابرسی و دسترسی مردم و ذینفعان به اطلاعات درباره دیوان محاسبات کشور نیز می‌باشد.

اصل یک

دیوان محاسبات کشور برابر وظایف مصرح در قوانین و مقررات اقدام می‌نماید تا بستر

لازم برای شفافیت و پاسخگویی فراهم آید.

۱- به منظور فراهم کردن زمینه شفافیت و پاسخگویی، دیوان محاسبات کشور وظایف و مسئولیتهای خود را در حدود اختیارات و در چارچوب قوانین و مقررات انجام داده، گزارشهای رسیدگی و حسابرسی را به موقع منتشر نموده، تخلفات و انحراف از معیارهای حسابرسی مندرج در گزارشها را به موقع تعیین تکلیف می‌نماید.

اصل دو

دیوان محاسبات کشور اهداف، ماموریتها، مسئولیتها، وظایف، اختیارات و

راهبردهای خود را به اطلاع عموم می‌رساند.

۱- دیوان محاسبات کشور هر یک از موارد اشاره شده در این اصل و همچنین شرایط انتخاب و برکناری رئیس کل، دادستان و مستشاران دیوان محاسبات کشور را با توجه به قوانین و مقررات به طریق مقتضی به اطلاع عموم و ذینفعان می‌رساند و به یکی از زبانهای بین‌المللی مورد قبول سازمان بین‌المللی موسسات عالی حسابرسی (اینیتوسای) ترجمه و اطلاع‌رسانی خواهد نمود.

اصل سه

دیوان محاسبات کشور استانداردها، فرآیندها و روش‌هایی را به کار خواهد گرفت که

در زمان استفاده قابل اجرا و شفاف باشند.

۱- دیوان محاسبات کشور استانداردها و روش‌شناسی (متدولوژی) حسابرسی و رسیدگی را با توجه به قوانین و مقررات و استانداردهای منتشره توسط سازمان بین‌المللی موسسات عالی حسابرسی (اینیتوسای) به کار خواهد گرفت و به طریق مقتضی به اطلاع ذینفعان خواهد رساند.

۲- دیوان محاسبات کشور دامنه حسابرسی که با توجه به برنامه‌های عملیاتی، خطر (ریسک)

حسابرسی و سطح اهمیت موضوعات تعیین شده است، به اطلاع ذینفعان خواهد رساند.

۳- دیوان محاسبات کشور معیارهای حسابرسی را که مبنای اظهارنظر حرفه‌ای خود قرار داده به طریق مقتضی به اطلاع واحد مورد حسابرسی و رسیدگی خواهد رساند.

۴- دیوان محاسبات کشور اهداف حسابرسی، روش‌شناسی (متدولوژی) و یافته‌های حسابرسی را به طریق مقتضی به اطلاع واحد مورد حسابرسی و رسیدگی خواهد رساند.

۵- دیوان محاسبات کشور یافته‌ها و پیشنهادات خود را جهت دریافت نظرات به واحد مورد حسابرسی و رسیدگی اعلام خواهد نمود.

۶- دیوان محاسبات کشور به منظور اطمینان از بکارگیری توصیه‌ها و پیشنهادات خود و همچنین مواردی که توسط قانونگذار الزامی شده است، با ایجاد ساز و کار لازم جهت پیگیری موارد مزبور، گزارش‌های مربوط را تهیه خواهد نمود.

۷- رویه‌های پیگیری موضوع بند (۶) باید این امکان را فراهم کند که واحد مورد حسابرسی و رسیدگی اطلاعات لازم درخصوص بکارگیری اقدامات و تدابیر اصلاحی و یا دلایل عدم بکارگیری را اعلام نماید.

۸- دیوان محاسبات کشور باید نظام اطمینان بخش کنترل کیفیت را برای فعالیت‌های حسابرسی و رسیدگی خود بکار گیرد و به صورت دوره‌ای مورد ارزیابی مستقل قرار دهد.

اصل چهار

دیوان محاسبات کشور سطح بالایی از استانداردهای اخلاق حرفه‌ای را برای تمامی کارکنان در تمامی سطوح بکار می‌گیرد.

۱- استاندارد شماره ۲۳۰۰ با عنوان اصول اخلاق حرفه‌ای که بیانگر اصول درستکاری و اخلاق حرفه‌ای می‌باشد بایستی توسط تمامی حساب‌رسان و کلیه کارکنانی که به نحوی از انحاء عهده‌دار وظایف حرفه‌ای حسابرسی و رسیدگی می‌باشند، رعایت شود.

۲- به منظور تحقق این اصل، رئیس کل دیوان محاسبات کشور وظایف و اختیارات را در سطح سازمان به گونه‌ای تعیین و واگذار خواهد نمود که منجر به بروز تضاد منافع و فساد

اداری نگردد و اطمینان لازم از وجود شفافیت و قانون‌مداری در انجام فعالیت‌ها ایجاد شود.

۳- به منظور ارتقاء شفافیت و پاسخگویی دیوان محاسبات کشور، الزامات اخلاقی و اصول مربوط به آن به طریق مقتضی به اطلاع عموم و ذینفعان می‌رسد.

اصل پنج

در مواردی که فعالیت حسابرسی و یا رسیدگی برون‌سپاری می‌شود، دیوان محاسبات کشور اطمینان حاصل می‌نماید که اصول شفافیت و پاسخگویی نادیده گرفته نشده است.

۱- در مواردی که فعالیت حسابرسی و رسیدگی برون‌سپاری شده یا از خدمات کارشناسان برون‌سازمانی استفاده می‌شود، بایستی اطمینان لازم بر اساس سیاست‌ها و روش‌های وضع شده در خصوص رعایت اصول پاسخگویی و شفافیت حاصل شود.

اصل شش

دیوان محاسبات کشور فعالیت‌های مربوط به حسابرسی و رسیدگی را به لحاظ صرفه اقتصادی، کارایی و اثربخشی و مطابق با قوانین و مقررات انجام داده و بر اساس قوانین و مقررات منتشر نماید.

۱- دیوان محاسبات کشور به منظور شفاف‌سازی منابع مالی مورد استفاده و گزارش آن به ذینفعان، گزارش سالانه تفریغ بودجه خود را تهیه می‌نماید و در اختیار مجلس شورای اسلامی می‌گذارد. گزارش مزبور باید به گونه‌ای تهیه شود که منابع و مصارف به تفکیک و براساس تقسیمات بودجه‌ای مشخص شده باشد و فهرست تامین‌کنندگان منابع مالی جزء لاینفک آن باشد. همچنین با توجه به حسابرسی و رسیدگی به عمل آمده، درخصوص استفاده کارا و اثربخش از منابع اظهارنظر شود.

۲- دیوان محاسبات کشور به منظور تحقق مفاد این اصل، رویه‌های مطلوب مدیریتی را به کار گرفته، ساز و کار لازم را به منظور نگهداشت، بهبود و ارتقاء مهارت‌ها و صلاحیت‌های مورد نیاز برای انجام وظایف، طراحی، مستقر و اجرا می‌نماید.

۳- دیوان محاسبات کشور به منظور ارزیابی اثرات حسابرسی‌های خود و گزارش آن به عموم و ذینفعان از شاخص‌های مناسب عملکرد استفاده نموده، بازخورد و پیامد فعالیت‌ها و میزان شفافیت عملکرد خود را مورد ارزیابی قرار می‌دهد.

اصل هفت

دیوان محاسبات کشور نتایج حسابرسی و رسیدگی و همچنین نظرات کلی خود را

پیرامون فعالیت‌های دستگاههای اجرایی به ذینفعان گزارش می‌نماید.

۱- دیوان محاسبات کشور با لحاظ قوانین و مقررات، یافته‌ها و توصیه‌های حسابرسی را در اختیار ذینفعان قرار می‌دهد.

۲- دیوان محاسبات کشور ساز و کار مربوط به پیگیری توصیه‌های ارائه شده در گزارش‌های حسابرسی را در اختیار ذینفعان قرار می‌دهد و اقدامات انجام شده درخصوص تعیین تکلیف موارد وخواهی را بر اساس قوانین و مقررات ذیربط به طور مقتضی در مقاطع زمانی مشخص گزارش می‌نماید.

اصل هشت

دیوان محاسبات کشور نتایج حسابرسی و رسیدگی را با استفاده از وسایل ارتباط

جمعی، به موقع و در سطح وسیع با لحاظ قوانین و مقررات اطلاع‌رسانی می‌نماید.

۱- دیوان محاسبات کشور با رعایت قوانین و مقررات و با استفاده از وسایل ارتباط جمعی و یا گروه‌های فعال علاقمند به نتایج حسابرسی و رسیدگی به گونه‌ای که توسط عموم قابل دسترسی باشد، اطلاع‌رسانی می‌نماید.

۲- دیوان محاسبات کشور از طریق مجامع حرفه‌ای و دانشگاهی، استفاده از نتایج با اهمیت حسابرسی و رسیدگی خود را تشویق و ترویج می‌نماید.

۳- دیوان محاسبات کشور با لحاظ قوانین و مقررات، گزارش‌های حسابرسی و رسیدگی و همچنین آرای قطعی هیأت‌های مستشاری و محکمه تجدیدنظر را با استفاده از وسایل ارتباط

جمعی یا ابزارهای انتقال اطلاعات در اختیار عموم قرار می‌دهد و خلاصه آن را به یکی از زبان‌های رسمی مورد قبول سازمان بین‌المللی موسسات عالی حسابرسی (اینستوسای) ترجمه می‌نماید.

اصل نه دیوان محاسبات کشور به منظور ارتقاء کیفیت و اعتبار فعالیت‌های خود از نظرات

مستقل و برون‌سازمانی استفاده می‌نماید.

- ۱- دیوان محاسبات کشور مطابق با استانداردهای حسابرسی و رسیدگی مربوط به خود عمل نموده، از نظرات و تخصص مراجع تخصصی برون‌سازمانی استفاده خواهد نمود.
- ۲- دیوان محاسبات کشور به منظور بررسی عملیات و اجرای استانداردهای حسابرسی طبق مقررات، از ابزارهای ارزیابی مستقل برون‌سازمانی نظیر بررسی همپیشگان استفاده می‌نماید. نتایج این بررسی‌ها با لحاظ قوانین و مقررات در اختیار عموم قرار می‌گیرد.
- ۳- دیوان محاسبات کشور به منظور دریافت نظرات مستقل کارشناسی، در همه زمینه‌های فعالیت حسابرسی و رسیدگی در صورت نیاز از خدمات کارشناسان برون‌سازمانی استفاده می‌نماید.
- ۴- دیوان محاسبات کشور حسب مورد اقدام به حسابرسی‌های مشترک و یا همزمان با سایر دستگاه‌های نظارتی بخش عمومی می‌نماید.